

www.dn.dk/esbjerg

**Danmarks
Naturfredningsforenings
Afdeling i Esbjerg**

Leif Wagner Jørgensen
Sjølborgvej 76
6710 Esbjerg V
Tlf: 75 46 10 35

lwj-sjølborg@bbsyd.dk

**Planklagenævnet
c/o Teknik og Miljø
Esbjerg Kommune
Torvegade 74
6700 Esbjerg**

Esbjerg, 20. februar 2019

Vedr. endelig vedtagelse af Erhvervsområde ved Andrup Vest, Lokalplan 10-030-0006.

Fremsendt via klageportal til Planklagenævnet

Lokalplanen omfatter et 214 ha stort landzoneareal som planlægges bebygget med et meget stort og dominerende Facebook Datacenter med omfattende køleanlæg samt et dieseldrevet nødstrømskraftværk og afspærring for offentligheden af hele planområdet, som i dag rummer store natur, miljø og kulturhistoriske værdier.

DN i Esbjerg (DNE) har tidligere afgivet høringssvar vedr. lokalplanudkastet, kommuneplanændring og frivillig miljøvurdering, men da Esbjerg Kommune kun i meget begrænset omfang har forholdt sig til foreningens indvendinger, ønsker DNE her med at påklage den endeligt vedtagne lokalplan grundet at der ikke er stillet krav om at udnyttelsen af spildvarmen til fjernvarme, at samtlige natur, miljø og kulturmæssige bindinger for planområdet blot ønskes ophævet, at spildevand ikke bliver nedsivet men i stedet bliver afledt til eksisterende vandløb.

Til orientering vedhæftes tilsvarende klager over den endeligt vedtagne kommuneplanændring samt den tidligere udarbejdede VVM-redegørelse.

På grundlag af ovenstående har DNE følgende konkrete klagepunkter:

A) Placering i Danmark:

Det er velkendt at elforbruget af de mange påtænkte og etablerede datacentre er ganske betragteligt sammenlignet med hele Danmarks nuværende elforbrug, jf. udtalelse fra Klimarådet i DR, se vedhæftet ”Datacentre er en bombe under den grønne omstilling”. Det er DNE’s holdning at der ikke bør opføres et nyt datacenter i Esbjerg før det er endeligt afklaret om de 2 delmål for CO₂ reduktion kan overholdes: I 2030 skal 55% af elforbruget være uden CO₂ udledning og i 2050 skal hele (100%) af elforbruget være uden CO₂ udledning. Klimarådet forventer at datacentrenes elforbrug vil udgøre henholdsvis 16% og 22% af landets elforbrug for de 2 årstal 2030 og 2050.

Ud over det årlige elforbrug bidrager fremstilling af beton og traditionelle betonbyggerier med ca. 15% af den samlede CO₂ udledning på verdensplan.

B) Placering i Esbjerg:

Det fremgår af lokalplansforslaget at det er uafklaret om den store mængde spildvarme kan udnyttes til produktion af fjernvarme. Det er DNE’s holdning at der ikke bør opføres et nyt datacenter i Es-

Alle taler om miljøet - Alle kan gøre noget ved det!

bjerg før det er endeligt afklaret om afgiftsreglerne vedr. industriens spildvarme bliver ændret, så-
dan at det muliggør at spildvarmen kan udnyttes. Specielt i forbindelse med Ørsteds udfasning af
Vestkraft (kraft/varme anlæg til forsyning af Esbjerg og omkringliggende byer) vil det være oplagt
at benytte den opståede spildvarme til erstatning af varme delen fra Vestkraft, lige som denne spild-
varme vil være ægte grøn da datacentrene på sigt skal drives af grøn el. Herved undgås tillige de
traditionelle problemer med lugt og emissions udslip fra et flisfyret kraft/varme værk ved Esbjerg
Havn.

C) Placering i Andrup:

Det fremgår af DNE's høringssvar til lokalplan forlaget, at hele planområdet er udlagt som "havne-
relateret" erhvervsområde, dvs. Esbjerg Kommune ønsker at benytte 2,14 Mm² på et datacenter som
ikke stiller krav om en havnerelateret placering. I forbindelse med Esbjerg Kommunes "Information
om planlægning og miljøvurdering for havneudvidelse etape 5 og etape 6 på Esbjerg Havn" (jf. til-
lige DNE's høringssvar af 18. april 2018), blev udvidelsen på 1,0 Mm² begrundet med at kommu-
nen havde et stort behov for flere havnerelaterede arealer. Ikke desto mindre er kommunen parat til
at bruge mere end det dobbelte areal (2,16 Mm²) end Etape 5 & 6. Esbjerg Kommune har desuden
oplyst at Esbjerg Havns nuværende havnerelateret areal er på omkring 4,5 Mm². Dvs. datacentret
lægger beslag på et havnerelateret areal på næsten 50% af Esbjerg Havns nuværende arealer. Tradi-
tionelt er antallet af arbejdspladser på havnerelaterede arealer meget højt, måske omkring 50 an-
satte/ha. Antallet af permanente arbejdspladser på FB Datacentret vil være omkring 0,5 ansat/ha.
Dvs. en yderst dårlig anvendelse af et havnerelateret planområde.

Tilsvarende gælder at den "bekvemme afkørsel fra E20" kunne have været benyttet af måske 5.000
ansatte i havne relaterede virksomheder i stedet for datacentrets beskedne antal ansatte.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med udarbejdelse af den endelige lokalplan erkendt, at der er
behov for en kommuneplanændring, jf. note 1 til Lokalplanen:

For at uddybe baggrunden for kommuneplanændringen, foreslås følgende ændring:

*Kommuneplanændringens redegørelsestekst indledes med følgende sætning: "Ændringen sker på
baggrund af Esbjerg Kommunes overordnede målsætning om erhvervsudvikling, hvor der ønskes en
stærkelse af kommunens internationale erhvervsfokus. Der er i den sammenhæng behov for et stort
erhvervsorienteret areal".*

DNE kan være stærkt forbløffet over hvordan langsigtede og formodentlig velbegrundede kommu-
nale planer på denne måde, nærmest spontant, kan ændres i forhold til "ressourcestærke" erhvervs-
kunders ønsker. DNE finder det kritisabelt, at det meget store og vel kvalificerede arbejde som Es-
bjerg Kommune udfører i forbindelse med udarbejdelse af langsigtede kommuneplaner, blot kan
omgøres efter "forhåndenværende" opportune muligheder. Speciel vil DNE gerne gøre opmærksom
på, at lige netop omkring behovet for havnerelaterede arealer, har kommunen tillige haft et aner-
kendt rådgivningsfirma til at udarbejde og dokumentere det store behov for havnerelaterede arealer
i Esbjerg Kommune.

Men uafhængigt af foreningens forbløffelse over planlægningen i Esbjerg Kommune, så må den
overordnede plan for et "havnerelateret erhvervsområde" eller nu "et stort erhvervsorienteret areal",
vel være det samme: nemlig mulighed for mange arbejdspladser, gode adgangsforhold for ansatte
og råvarer (motorvej/havn) samt en rimelig bynær tilknytning. Kommunens arealer ved Andrup eg-
ner sig fortrinligt i forhold til erhvervsrettede aktiviteter. Men i betragtning af at kommunen er i be-

kneb for disse velplacerede erhvervsrettede arealer, kan det undre at Esbjerg kommune ikke har undersøgt om der kunne findes et lidt mere "afsides" og mere sikkert sted til placering af et datacenter i kommunen. Dels ville Facebook sikkert være mere interesseret i et areal fri for mulige nabokonflikter, natur-konflikter osv., lige som kommunens miljøgodkendelser vedr. støj/emission/risiko i forhold til nærtliggende boligbebyggelser kunne være undgået.

Uafhængigt af hvor sikkert et dieseldrevet nødstrømskraftværk kan etableres, så synes det ikke at være en klog og langsigtet løsning at placere dette så tæt på bymæssig bebyggelse.

D) Alternativ Placering ved el-tracéen fra Endrup og til grænsen:

DNE mener det vil være mere hensigtsmæssigt at placere datacentret på et "rent" landbrugsområde tæt på den nord-sydgående el-tracé, af hensyn til effekttab, sikkerhedsmæssige aspekter og afledning/nedsivning af regnvand uden påvirkning af Esbjerg Bys spildevandsforsyning.

E) Vandhuller

Der eksisterer 5 vandhuller med et samlet areal på ca. 2.600 m², hvoraf de 4 (lokalitet 1,4,9 og 10) er vurderet til at være omfattet af §3-beskyttelse i Naturfredningsloven. Det 5. vandhul (lokalitet 2) er tilgroet og delvist udtørret (i hvert fald efter den tørre sommer i 2018), hvilket betyder, at vandets overfladeareal er for lille til at vandhullet er omfattet af §3. Dog er der fundet et stort antal (>100) haletudser af skrubtudser. Da alle padder er fredede, er det DNE's opfattelse, at også dette vandhul må være beskyttet habitat som leve- og ynglested for padder.

Alle vandhuller ligger hvor der er planlagt bebyggelse af haller og kan derfor ikke bevares. I Esbjerg kommune er der præcedens for at erstatte sløjfede §3-vandhuller i forholdet 1:5, det betyder, at et antal §3-vandhuller med et samlet areal på ca. 13.000 m² skal nyetableres i nærområdet. Det vil DNE naturligvis gerne fastholde.

DNE vil gøre opmærksom på, at de to planlagte regnvandsbassiner ikke kan indgå som erstatningsvandhuller. På grund af deres udformning med stejle brinker, stor dybde og kraftig beskygning fra høje træer vil de ikke være egnede som leve- og ynglesteder for padder. Padder kræver lavtvandszoner, som er lavt bevoksede. Den tætte bevoksning af høje træer vil betyde et stort løvfald ned i vandet, ophobning på bunden, mudderdannelse og eutrofiering af vandet.

E) Vandløb, Kvaglund Bæk

Miljøvurderingen karakteriserer Kvaglund Bæk (nedstrøms Østre Kjersingvej, station 30.000.600) med en score på 31 i Dansk Fysisk Index (max. = 51) og 4 i Dansk vandløbsfauna Index (max. = 7). Der er desuden fundet den sjældne vårflue Adicelle reducta i bækken. Vandløbet er desuden på stationen påvirket af okker, og vandløbet opfylder således ikke sin målsætning, som er god økologisk tilstand.

Det er DNE's opfattelse, at de ovennævnte score og fundet af den sjældne vårflue vidner om et godt økologisk potentiale, der er værd at værne om. Ved DNE's egen besigtigelse af bækken opstrøms Østre Kjersingvej, viste bækken sinoø's slyngning efter tidligere kanalisering og opgravning, der var god strøm, klart vand, underskårne brinker, rødde og store grene og sten i vandløbet, hvilket tilsammen peger på, at vandløbet er sundt på denne opstrøms strækning, som derfor bør friholdes for yderligere påvirkning. Bækken ligger desuden i et grønt rekreativt område med anlagte stier og bænke.

Overfladevand fra de to regnvandsbassiner er planlagt ledet til Kvaglund Bæk med op til 190 l/s. Det forventes, at det tilledte vand vil have en højere temperatur end vandløbets vand, hvilket vil betynde en stigning i vandtemperaturen i vandløbet og dermed en reduktion i vandets iltindhold. Det vil påvirke både flora og fauna i uheldig retning. Den store tilledning af vand vil desuden skade vandløbets brinker, der vil skride ud med jord og sandtransport til følge. Igen en negativ påvirkning af flora og fauna i vandløbet.

F) Øvrige grønne, kultur og landskabsmæssige KP18 bindinger

Lokalplanen og særligt den frivillige miljøvurdering omhandler følgende bindinger:

Skovbyggelinjen er brudt 4 steder af planområdet. Den sydlige del af planområdet strækker sig betragteligt ind i skovbyggelinjen afkastet af fredskov. Inden for denne skovbygge linjen befinder der sig tillige en fredet gravhøj.

Esbjerg Kommune oplyser at de vil søge Miljøministeriet om tilladelse til at ophæve disse 4 brud på skovbyggelinjen.

DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at se bort fra NBL §17. I det mindste kunne der være argumenteret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af disse 4 skovbyggelinjer.

Økologiske forbindelser: Fra de store sammenhængende GrDk ved Andrup er der en bred øst-vest spredningskorridor tværs over planområdet til Kvaglund Bæk ådalen. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve denne økologiske forbindelse med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til økologiske forbindelser i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af den økologiske forbindelse.

Potentielle Økologiske forbindelser: Ved de store sammenhængende GrDk ved Andrup forløber der en endog meget bred spredningskorridor fra syd-nord. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve denne potentielle økologiske forbindelse med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til potentielle økologiske forbindelser i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart kun at stille krav om en mindre indskrænkning af den potentielle økologiske forbindelse.

Grønt Danmarkskort: Hele den vestlige del af planområdet er udlagt som GrDk. En grøn kile som er med til at afgrænse (definere) landsbyen Andrup, sådan som det kendes fra byudviklingen af lokalområderne i Esbjerg Kommune siden 1949. DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve dette stykke GrDk med begrundelsen: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til GrDk i området.* I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart ikke betinget af ophævelse af GrDk.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med udarbejdelse af den endelige lokalplan erkendt, at der er behov for en ”redegørelsestekst” til kommuneplanændring, jf. note 4 til Lokalplanen:

Følgende redegørelsestekst indsættes i kommuneplanændringen: "Der er i projektområdet udlagt areal til grønt danmarkskort som med ændringen ændrer anvendelse til erhvervsformål. Der er tale om en planlagt forbindelse, hvis primære formål er på sigt at skabe en grøn, rekreativ forbindelse mellem Andrup og Kvaglund. Det er derfor ikke relevant at udlægge erstatningsarealer andre steder i kommunen. Forbindelsen er ikke realiseret, hvorfor arealet i dag er uden rekreativ og naturmæssig betydning for området.

For Grønt Danmarkskort i henhold til KP18 gælder: Anvendelsen fastlægges til grønt danmarkskort med det sigte at beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter samt beskytte landskabelige og kulturhistoriske værdier. Der må ikke tillades etableret eller ændret anlæg, så de naturmæssige og landskabelige værdier forringes. Ny bebyggelse og anlæg skal søges placeret uden for det grønne danmarkskort. Er det ikke muligt, stilles der krav om afskærmende beplantning. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.

DNE har meget svært ved at forstå kommunens påstand om at "en planlagt forbindelse, hvis primære formål er på sigt at skabe en grøn, rekreativ forbindelse mellem Andrup og Kvaglund" kan siges at være i overensstemmelse med ovenstående vilkår for GrDk, hvor formålet jo netop er at "beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer osv.", hvorfor foreningen heller ikke er enig i at "Det er derfor ikke relevant at udlægge erstatningsarealer andre steder i kommunen". Tvært i mod er der i høj grad brug for at udlægge erstatningsarealer i en landbrugskommune som Esbjerg, med 13 % mindre skov og 31 % mindre beskyttet natur end for gennemsnittet af Danmark. Naturkvalitetsindekset er blandt de absolut laveste for samtlige kommuner i Danmark.

Kulturmiljø: Hele den østlige halvdel af planområdet er sammen med Andrup landsby mv. udlagt til kulturmiljø, herunder det karakteristiske landskab med en mosaik af læbælter og levende hegn.

DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks ønsker at ophæve dette stykke kulturmiljø: *Af hensyn til virksomhedens interne disponering og udbygning på grunden er der brug for med kommuneplanændringen at udtage udpegningen til kulturområde. I det mindste kunne der være argumenteret konkret for nødvendigheden her af. Placering af byggeriet synes umiddelbart kun delvist betinget af ophævelse af kulturmiljø arealet.*

Arkitektonisk arv: Lokalplan og miljøvurderingen mangler at behandle den arkitektoniske arv.

Ifølge Kulturarvsstyrelsens hjemmeside fremgår det at:

Kulturarven skal sikres gennem den fysiske planlægning. Det kan eksempelvis gøres ved at udvikle en målrettet planstrategi for kulturarven, ved at indarbejde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen og udarbejde raffinerede lokalplaner, der sikrer bevaring og styrer udviklingen af et område. (DNE's understregning).

Landskabsanalyse: Det meget massive og firkantede byggeri vil fra nord og øst virke ganske dominerende, hvilket er specielt uheldigt da denne dominans ikke sløres af andre høje bygninger. Problemet forstærkes selv sagt af at byggeriet placeres på den højest beliggende del af planområdet.

Det fremgår af lokalplanen at denne kun kan gennemføres, hvis kommunen dispenserer fra samtlige ovenstående KP 18 bindinger. Kommunen opremser alle disse bindinger samt angiver, nærmest per automatik, at der skal søges dispensation i forhold til disse bindinger. Det er DNE's opfattelse, at

når kommunen udarbejder en lokalplan skal denne forsøges afstemt efter de gældende beskyttelseslinjer eller zoner. Selvfølgelig skal der være gode mulighed for erhvervsbyggeri, men på en sådan måde at der samtidig sikres mest mulig beskyttelse af planområdets natur og kulturhistorie. Det er DNE's opfattelse at kommunen med denne lokalplan end ikke har vurderet, om nogen af de grønne bindinger kunne være bevaret – helt eller delvist.

G) Habitatdirektivet

Esbjerg Kommune skriver: *Der er på baggrund af naturundersøgelser ikke fundet bilag IV-arter inden for planområdet. Det kan ikke udelukkes at visse arter kan forekomme i området, men der er ikke egnede levesteder inden for plan- og projektområdet. Planen skønnes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at kunne medføre ødelæggelse af yngle- og rasteområder for beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV.*

DNE er forbløffet over at kommunen blot per refleks skriver denne standard bemærkning, specielt i betragtning af at Cowi har observeret mange og forskellige arter af flagermus og padder på planområdet.

Da der ikke foreligger en reel habitatsvurdering er der her tale om retlig mangel. DNE vil gerne henvise til MAD 2007.1991Ø hvor Østre Landsret i lighed med Naturklagenævnet fandt, at det var en retlig mangel, at en habitatsvurdering ikke indgik i et lokalplansforslag.

H) Grøn bæredygtighed

Det undrer DNE at et socialt medie med en grøn og bæredygtig profil som Facebook, vælger at etablere sig i Esbjerg Kommune. Kommunen burde da have oplyst om at kommunen er en landbrugskommune med 13 % mindre skov og 31 % mindre beskyttet natur end for gennemsnittet af Danmark. Naturkvalitetsindekset er blandt de absolut laveste for samtlige kommuner. Kommunen har gennem mange år heller ikke ønsket at indgå i DN's netværk af Klimakommuner, som målrettet arbejder på at reducere den årlige CO2 udledning fra kommunale bygninger og anlæg med 2 % per år.

I betragtning af at det er velkendt at traditionelt opførte datacentre er umådeligt energikrævende i både opførelsesfasens samt den efterfølgende driftsfase, kan det undre at hverken Facebook eller Esbjerg Kommune har omtalt eller forsøgt at vurdere "bedst tilgængelig teknologi" i forhold til grøn bæredygtighed, f.eks. træfacder i forhold til beton (CO2 binding i forhold til udledning), batteridrevne backups i stedet for dieselgeneratorer, grønne tage til reduceret mængde afledt regnvand, beplantning af ikke-bebyggede friarealer osv.

Med venlig hilsen

Leif Wagner Jørgensen
Formand for DN Esbjerg
Mobil 2166 4675